

Dz. U. 2024 poz. 1911**USTAWA**

z dnia 21 listopada 2024 r.

o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw^{1), 2), 3)}

Art. 1. W ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 927) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8:
 - a) w pkt 6a skreśla się wyrazy „od użytkownika końcowego tego napoju i”,
 - b) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) nieodebranej kaucji – rozumie się przez to różnicę między kaucją pobraną a kaucją zwróconą, obliczoną na ostatni dzień danego roku kalendarzowego;”,
 - c) po pkt 15b dodaje się pkt 15ba w brzmieniu:

„15ba) uruchomieniu systemu kaucyjnego – rozumie się przez to dzień, od którego system kaucyjny jest prowadzony przez podmiot reprezentujący zgodnie z zasadami określonymi w art. 40g ust. 1, jednak nie wcześniejszy niż dzień 1 października 2025 r.;”,
- 2) w art. 20 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Na potrzeby realizacji obowiązku określonego w ust. 4 odpady opakowaniowe pochodzące z systemu kaucyjnego uznaje się za odpady opakowaniowe pochodzące z gospodarstw domowych.”;
- 3) w art. 21a po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje będące mlekiem, jogurtem lub innym pitnym produktem mlecznym.”;
- 4) w art. 23:
 - a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W przypadku odpadów opakowaniowych pochodzących wyłącznie z systemu kaucyjnego dokument DPR jest sporządzany przez przedsiębiorcę prowadzącego recykling odpadów opakowaniowych na wniosek podmiotu reprezentującego złożony za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO.”;
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przedsiębiorca prowadzący recykling odpadów opakowaniowych jest obowiązany sporządzić dokument DPR, w przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub wnioskodawca określony w ust. 5 lub 5a przekazali

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z 12.06.2019, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz ustawę z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw.

³⁾ Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu 19 września 2024 r. pod numerem 2024/0527/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

odpady opakowaniowe bezpośrednio lub za pośrednictwem innego posiadacza odpadów do recyklingu, jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 4, 5 lub 5a, został złożony nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu.”,

- c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub wnioskodawca określony w ust. 5 lub 5a zleca posiadaczowi odpadów przekazanie odpadów opakowaniowych do recyklingu, wniosek, o którym mowa w ust. 4, 5 lub 5a, składa w ich imieniu posiadacz odpadów.”,

- d) po ust. 10b dodaje się ust. 10c i 10d w brzmieniu:

„10c. W przypadku odpadów opakowaniowych pochodzących wyłącznie z systemu kaucyjnego przedsiębiorca prowadzący recykling odpadów opakowaniowych udostępnia dokument, o którym mowa w ust. 3, za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO, wnioskodawcy określonego w ust. 5a w terminie określonym w ust. 7.

10d. Wnioskodawca określony w ust. 5a uzupełnia dokument, o którym mowa w ust. 3, nie później niż 2 miesiące od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu, wpisując w nim wprowadzającego produkty w opakowaniach albo organizację odzysku opakowań, i niezwłocznie go udostępnia, za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO, wpisanemu podmiotowi oraz marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez prowadzącego recykling odpadów opakowaniowych.”;

- 5) w art. 24:

- a) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. W przypadku odpadów opakowaniowych pochodzących wyłącznie z systemu kaucyjnego dokument, o którym mowa w ust. 1, jest sporządzany przez przedsiębiorcę:

- 1) eksportującego odpady opakowaniowe,
 - 2) dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych
- na wniosek podmiotu reprezentującego złożony za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO.”,

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedsiębiorca jest obowiązany sporządzić dokument, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub podmiot reprezentujący przekazali odpady opakowaniowe bezpośrednio lub za pośrednictwem innego posiadacza odpadów odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, jeżeli wnioski, o których mowa w ust. 2 lub 2b, zostały złożone nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych.”,

- c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub podmiot reprezentujący zleca posiadaczowi odpadów przekazanie odpadów opakowaniowych do eksportu odpadów opakowaniowych lub wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, wniosek, o którym mowa w ust. 2 lub 2b, składa w ich imieniu posiadacz odpadów.”,

- d) po ust. 9 dodaje się ust. 9a i 9b w brzmieniu:

„9a. W przypadku odpadów opakowaniowych pochodzących wyłącznie z systemu kaucyjnego przedsiębiorca sporządzający dokument, o którym mowa w ust. 1, udostępnia go, za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO, podmiotowi reprezentującemu w terminie określonym w ust. 5.

9b. Podmiot reprezentujący uzupełnia dokument otrzymany zgodnie z ust. 9a nie później niż w terminie 2 miesięcy od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, wpisując w nim wprowadzającego produkty w opakowaniach albo organizację odzysku opakowań, i niezwłocznie go udostępnia, za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO, wpisanemu podmiotowi oraz marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę, który sporządził ten dokument.”;

- 6) w art. 34 w ust. 2c po wyrazach „o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy” dodaje się przecinek oraz wyrazy „z zastosowaniem potrójnej stawki opłaty produktowej określonej dla danego rodzaju opakowania na napoje”;

- 7) w art. 37:
- a) w ust. 1 wyraz „ustala” zastępuje się wyrazem „określa”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Termin uiszczenia opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa odpowiednio w ust. 1 albo 2, stała się ostateczna.”;
- 8) w art. 40ca:
- a) w ust. 1 wyraz „ustala” zastępuje się wyrazem „określa”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Termin uiszczenia opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa odpowiednio w ust. 1 albo 2, stała się ostateczna.”;
- 9) w art. 40g:
- a) w ust. 1 w pkt 1 po wyrazie „kraju” dodaje się wyrazy „przez zapewnienie w każdej gminie co najmniej jednego stacjonarnego punktu odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym od użytkowników końcowych”,
 - b) w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:
„2a) członkowie jego rady nadzorczej, członkowie jego zarządu ani jego prokurenci nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
2b) nie był prawomocnie skazany na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822);”,
 - c) w ust. 9 po wyrazie „kaucyjnego” dodaje się wyrazy „prowadzonego przez ten podmiot”,
 - d) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:
„9a. Do zwrotu kaucji podmiotowi, który zwrócił kaucję użytkownikowi końcowemu, obowiązany jest podmiot reprezentujący, który dokonał odbioru opakowań lub odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań objętych systemem kaucyjnym od tego podmiotu.”,
 - e) w ust. 10 po wyrazach „w formie pisemnej” dodaje się wyrazy „w postaci papierowej lub elektronicznej”,
 - f) dodaje się ust. 16 i 17 w brzmieniu:
„16. Kaucję pobiera się na etapach dystrybucji produktu w opakowaniu, o którym mowa w załączniku nr 1a do ustawy, będącego napojem, poprzedzających sprzedaż tego produktu użytkownikowi końcowemu oraz od użytkownika końcowego nabywającego ten produkt.
17. Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje albo wprowadzający bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje uczestniczący w danym systemie kaucyjnym są obowiązani do przekazania pobranej kaucji podmiotowi reprezentującemu prowadzącemu dany system kaucyjny, z którym zawarli umowę, w terminach do:
1) siódmego dnia miesiąca, za okres od piętnastego do ostatniego dnia miesiąca poprzedniego;
2) dwudziestego pierwszego dnia miesiąca, za okres od pierwszego do czternastego dnia miesiąca.”;
- 10) w art. 40h w ust. 3 po wyrazie „pisemnej” dodaje się przecinek i wyrazy „w postaci papierowej lub elektronicznej lub w formie dokumentowej.”;
- 11) w art. 40i:
- a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Formę zabezpieczenia roszczeń w przypadku niewykonania przez podmiot reprezentujący obowiązku rozliczenia finansowego, o którym mowa w ust. 3, określają umowy zawarte między jednostkami handlu detalicznego, hurtowego lub innymi punktami zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym a podmiotem reprezentującym, a także zawarte między podmiotami reprezentującymi prowadzącymi różne systemy kaucyjne.”,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Środki finansowe pochodzące z nieodebranej kaucji oraz ze sprzedaży odpadów opakowaniowych zebranych w ramach systemu kaucyjnego i sprzedaży materiałów pochodzących z przetwarzania tych odpadów przeznacza się na finansowanie systemu kaucyjnego.”;

12) w art. 40j:

a) w ust. 2:

– w pkt 6:

– w lit. a po wyrazie „kaucji” dodaje się wyrazy „oraz rozliczania kaucji między podmiotem reprezentującym a podmiotami, o których mowa w art. 40g ust. 1 pkt 3”,

– lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) zasad i planowanej częstotliwości odbioru opakowań i odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy, z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe, objętych systemem kaucyjnym oraz zasad przekazywania tych opakowań do ponownego użycia lub tych odpadów opakowaniowych do przetworzenia,”

– w lit. c po wyrazie „kaucyjnego” dodaje się wyrazy „, z podziałem na źródła pochodzenia środków finansowych”,

– w lit. g średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. h oraz i w brzmieniu:

„h) czynności podejmowanych w ramach monitorowania własnej działalności objętej zezwoleniem oraz ich harmonogram,

i) czynności, które zostaną podjęte na koszt podmiotu reprezentującego w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem, w tym:

– rozliczenie pobranej kaucji z jednostkami handlu detalicznego i hurtowego oraz innymi punktami zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym,

– rozliczenie poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych przez wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzających bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje,

– odbiór opakowań i odpadów opakowaniowych, za które do dnia zakończenia działalności została pobrana kaucja, w ramach prowadzonego systemu kaucyjnego

– wraz z harmonogramem tych czynności w odniesieniu do dnia zakończenia działalności;”,

– po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

„6a) harmonogram przygotowania, realizacji oraz zakończenia działań podejmowanych w celu uruchomienia systemu kaucyjnego oraz wskazanie innych warunków niezbędnych do jego uruchomienia, o ile występują;

6b) informacje o zawartych umowach lub promesach lub podpisanych listach intencyjnych w celu uruchomienia systemu kaucyjnego, planowanych inwestycjach oraz zakupach maszyn i urządzeń;”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

- 1) oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu członków rady nadzorczej, członków zarządu i prokurentów podmiotu reprezentującego za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) oświadczenie o niekaralności podmiotu reprezentującego na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- 3) oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 40g ust. 2 pkt 1–4 i 6;
- 4) plan realizacji rozliczeń finansowych między podmiotem reprezentującym a podmiotami, o których mowa w art. 40g ust. 1 pkt 3, oraz rozliczania środków finansowych pochodzących z nieodebranej kaucji.

2b. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2a pkt 1–3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”

c) w ust. 4:

- w pkt 2 po wyrazie „kaucji” dodaje się wyrazy „oraz rozliczania kaucji między podmiotem reprezentującym a podmiotami, o których mowa w art. 40g ust. 1 pkt 3”,
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zasady i planowaną częstotliwość odbioru opakowań i odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy, z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe, objętych systemem kaucyjnym oraz zasady przekazywania tych opakowań do ponownego użycia lub tych odpadów opakowaniowych do przetworzenia;”,
- w pkt 4 po wyrazie „kaucyjnego” dodaje się wyrazy „, z podziałem na źródła pochodzenia środków finansowych”,
- po pkt 8 dodaje się pkt 8a–8c w brzmieniu:

„8a) harmonogram przygotowania, realizacji oraz zakończenia działań podejmowanych w celu uruchomienia systemu kaucyjnego;

8b) czynności podejmowane w ramach monitorowania własnej działalności objętej zezwoleniem oraz ich harmonogram;

8c) czynności, które zostaną podjęte na koszt podmiotu reprezentującego w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem, w tym:

 - a) rozliczenie pobranej kaucji z jednostkami handlu detalicznego i hurtowego oraz innymi punktami zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym,
 - b) rozliczenie poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych przez wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzających bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje,
 - c) odbiór opakowań i odpadów opakowaniowych, za które do dnia zakończenia działalności została pobrana kaucja, w ramach prowadzonego systemu kaucyjnego

– wraz z harmonogramem tych czynności w odniesieniu do dnia zakończenia działalności;”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Termin, o którym mowa w ust. 4 pkt 9, nie może być dłuższy niż 24 miesiące od dnia wydania zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego.”,

e) w ust. 5 po wyrazie „lat” dodaje się wyrazy „od uruchomienia systemu kaucyjnego”,

f) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Podmiot reprezentujący po uzyskaniu zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu i właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, nie wcześniej niż cztery miesiące i nie później niż trzy miesiące przed terminem uruchomienia systemu kaucyjnego, informację o realizacji harmonogramu, o którym mowa w ust. 4 pkt 8a.”,

g) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku gdy system kaucyjny nie zostanie uruchomiony w terminie określonym w zezwoleniu na prowadzenie systemu kaucyjnego, minister właściwy do spraw klimatu może cofnąć, w drodze decyzji, to zezwolenie bez odszkodowania, określając termin jej wykonania, biorąc pod uwagę stopień przygotowania do uruchomienia systemu kaucyjnego oraz stopień zaistniałego opóźnienia.”,

h) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Decyzji, o której mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw klimatu może nadać rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli jest to niezbędne ze względu na ochronę interesu podmiotów, o których mowa w art. 40g ust. 1 pkt 3.”,

i) w ust. 7 po wyrazach „o których mowa w art. 40g ust. 1” dodaje się wyrazy „, a także gdy z informacji przedstawionych zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 2 pkt 6a, wynika, że uruchomienie systemu kaucyjnego we wskazanym terminie nie jest możliwe”,

j) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Stroną postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, 6, 7 i 8, jest wyłącznie podmiot reprezentujący, którego dotyczy zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego.”;

13) w art. 40k:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Jeżeli podmiot reprezentujący prowadzi system kaucyjny w sposób, który narusza przepisy ustawy określające obowiązki podmiotu reprezentującego lub warunki określone w zezwoleniu na prowadzenie systemu kaucyjnego, lub przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 40g ust. 2 pkt 1–4 lub 6 lub ust. 6, lub prowadzony przez niego system kaucyjny przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 40g ust. 1, minister właściwy do spraw klimatu wzywa ten podmiot do niezwłocznego zaniechania naruszeń, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości.

2. Jeżeli podmiot reprezentujący mimo wezwania nadal prowadzi system kaucyjny w sposób, który narusza przepisy ustawy określające obowiązki podmiotu reprezentującego lub warunki określone w zezwoleniu na prowadzenie systemu kaucyjnego, lub nadal nie spełnia warunków, o których mowa w art. 40g ust. 2 pkt 1–4 lub 6 lub ust. 6, lub prowadzony przez niego system kaucyjny nadal nie spełnia warunków, o których mowa w art. 40g ust. 1, minister właściwy do spraw klimatu cofa, w drodze decyzji, zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego bez odszkodowania, określając termin jej wykonania.”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Decyzji, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw klimatu może nadać rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli jest to niezbędne ze względu na ochronę interesu podmiotów, o których mowa w art. 40g ust. 1 pkt 3.

2b. Stroną postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 2, jest wyłącznie podmiot reprezentujący, którego dotyczy to postępowanie.”

14) w art. 44:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni sprzedaży nie większej niż 200 m², w której użytkownikom końcowym są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym, o których mowa w:

- 1) poz. 1 i 2 załącznika nr 1a do ustawy – jest obowiązany do uczestniczenia w systemie kaucyjnym co najmniej w zakresie pobierania kaucji oraz może uczestniczyć w tym systemie w zakresie zwracania kaucji oraz zbierania pustych opakowań i odpadów opakowaniowych;
- 2) poz. 3 załącznika nr 1a do ustawy – jest obowiązany do uczestniczenia w systemie kaucyjnym co najmniej w zakresie pobierania i zwracania kaucji oraz zbierania pustych opakowań.”

b) w ust. 4 po wyrazie „pisemnej” dodaje się przecinek i wyrazy „w postaci papierowej lub elektronicznej lub w formie dokumentowej,”

c) w ust. 6 po wyrazie „pisemnej” dodaje się przecinek i wyrazy „w postaci papierowej lub elektronicznej lub w formie dokumentowej,”

15) po art. 53a dodaje się art. 53b w brzmieniu:

„Art. 53b. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przeprowadza kontrole podmiotu reprezentującego:

- 1) po przekazaniu informacji, o której mowa w art. 40j ust. 5a – w zakresie zgodności stanu faktycznego z tą informacją;
- 2) w pierwszym roku po uruchomieniu systemu kaucyjnego – w zakresie zgodności stanu faktycznego z wydanym temu podmiotowi reprezentującemu zezwoleniem na prowadzenie systemu kaucyjnego oraz z przepisami ustawy określającymi obowiązki podmiotu reprezentującego oraz spełnienia warunków, o których mowa w art. 40g ust. 1, 2 pkt 1–4 i 6 oraz ust. 6.

2. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska sporządza i przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 15 lutego za poprzedni rok kalendarzowy, zbiorczą informację o wynikach przeprowadzonych kontroli, o których mowa w ust. 1.

3. Główny Inspektor Ochrony Środowiska sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu, w terminie do dnia 30 lipca za poprzedni rok kalendarzowy, roczny raport o wynikach przeprowadzonych kontroli, o których mowa w ust. 1.”

16) w art. 56 w ust. 1 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) wbrew przepisowi art. 44 ust. 1, prowadząc jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni sprzedaży nie większej niż 200 m², w której użytkownikom końcowym są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym, o których mowa w:

a) poz. 1 i 2 załącznika nr 1a do ustawy, nie pobiera kaucji,

b) poz. 3 załącznika nr 1a do ustawy, nie pobiera kaucji lub nie zwraca kaucji, lub nie zbiera pustych opakowań;”;

17) załącznik nr 1a do ustawy otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej ustawy;

18) w załączniku nr 2 do ustawy:

a) w ust. 6 w objaśnieniach do wzoru dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Jeżeli wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje nie zawarł umowy, o której mowa w art. 40h ust. 3, stosuje się potrójną stawkę opłaty produktowej (SO) – zgodnie z art. 34 ust. 2c.”;

b) w ust. 7 w objaśnieniach do wzoru dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Jeżeli wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje nie zawarł umowy, o której mowa w art. 40h ust. 3, stosuje się potrójną stawkę opłaty produktowej (SO) – zgodnie z art. 34 ust. 2c.”;

19) załącznik nr 4 do ustawy otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszej ustawy.

Art. 2. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361, 852, 1473 i 1721) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) uchyla się pkt 49,

b) dodaje się pkt 49a w brzmieniu:

„49a) systemie kaucyjnym – rozumie się przez to system kaucyjny w rozumieniu art. 8 pkt 13a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 927 i 1911);”;

c) w pkt 50 skreśla się wyrazy „w rozumieniu art. 8 pkt 13a tej ustawy”;

d) pkt 51 otrzymuje brzmienie:

„51) odpadzie opakowaniowym – rozumie się przez to odpad opakowaniowy w rozumieniu art. 8 pkt 8 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi zwracany w ramach systemu kaucyjnego;”;

e) dodaje się pkt 52 w brzmieniu:

„52) podmiocie reprezentującym – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 40h ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;”;

2) po art. 17a dodaje się art. 17b w brzmieniu:

„Art. 17b. Podmiot reprezentujący, który zawarł umowy z wprowadzającymi produkty w opakowaniach na napoje, jest płatnikiem podatku od kaucji pobranych przez tych wprowadzających za opakowania objęte systemem kaucyjnym, które nie zostały zwrócone w tym systemie.”;

3) w art. 29a:

a) ust. 11a otrzymuje brzmienie:

„11a. Do podstawy opodatkowania nie wlicza się kaucji pobieranej za opakowanie objęte systemem kaucyjnym, jeżeli podatnik dokonał dostawy towaru w tym opakowaniu.”;

b) uchyla się ust. 12a i 12b,

c) dodaje się ust. 12c i 12d w brzmieniu:

„12c. W przypadku niezwrócenia do podmiotu reprezentującego opakowania lub odpadu opakowaniowego objętych systemem kaucyjnym wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje podwyższa podstawę opodatkowania na ostatni dzień roku o różnicę w wartości kaucji wynikającą z wprowadzonych przez niego do obrotu w danym roku opakowań objętych systemem kaucyjnym a opakowań lub odpadów opakowaniowych objętych tym systemem zwróconych do podmiotu reprezentującego w danym roku. Kwota tej różnicy zawiera kwotę podatku. Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje jest obowiązany do podwyższenia podstawy opodatkowania w deklaracji podatkowej składanej za pierwszy okres rozliczeniowy roku następującego po roku, dla którego ustalono różnicę w wartości kaucji.

12d. Jeżeli w danym roku wartość kaucji wynikająca z opakowań objętych systemem kaucyjnym wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje jest mniejsza niż wartość kaucji wynikająca z opakowań lub odpadów opakowaniowych objętych tym systemem zwróconych do podmiotu reprezentującego, wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje uwzględnia tę różnicę przy ustaleniu podstawy opodatkowania dla:

- 1) kolejnego roku albo
- 2) lat następujących po kolejnym roku, jeżeli w kolejnym roku wartość kaucji wynikająca z opakowań objętych systemem kaucyjnym wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje jest mniejsza niż łączna wartość kaucji wynikająca z opakowań lub odpadów opakowaniowych objętych tym systemem zwróconych do podmiotu reprezentującego oraz wartość różnicy wynikającej z roku poprzedniego.”;

- 4) w art. 103 po ust. 5d dodaje się ust. 5da w brzmieniu:

„5da. Płatnik, o którym mowa w art. 17b, jest obowiązany, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania kwot podatku na rachunek właściwego urzędu skarbowego za okres roku, w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po roku, dla którego ustalono różnicę w wartości kaucji wynikającą z wprowadzonych do obrotu w danym roku opakowań objętych systemem kaucyjnym i z opakowań lub odpadów opakowaniowych objętych tym systemem zwróconych do podmiotu reprezentującego w danym roku.”;

- 5) w art. 109 ust. 11ia–11ic otrzymują brzmienie:

„11ia. Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje oraz podmiot reprezentujący są obowiązani do prowadzenia ewidencji w postaci elektronicznej zawierającej dane niezbędne do określenia podstawy opodatkowania, w tym o wprowadzonych do obrotu opakowaniach objętych systemem kaucyjnym, z podziałem na rodzaje tych opakowań, o ich liczbie i wartości pobranej kaucji w danym roku oraz o zwróconych opakowaniach i odpadach opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym, z podziałem na rodzaje tych opakowań lub odpadów opakowaniowych, o ich liczbie i wartości zwróconej kaucji w danym roku. Ewidencja podmiotu reprezentującego jest prowadzona z podziałem na wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje.

11ib. Ewidencja, o której mowa w ust. 11ia, jest udostępniana przez wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje oraz przez podmiot reprezentujący drogą elektroniczną na każde żądanie organu podatkowego.

11ic. Ewidencję, o której mowa w ust. 11ia, przechowuje się przez okres 5 lat od zakończenia roku, w rozliczeniu za który ustalono podstawę opodatkowania wynikającą z różnicy między wartością pobranej kaucji za opakowania objęte systemem kaucyjnym wprowadzone do obrotu w danym roku a wartością zwróconej kaucji za opakowania lub odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym w danym roku.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029 oraz z 2024 r. poz. 1834) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 45:

- a) w ust. 1 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) zbierającego odpady opakowaniowe powstałe z opakowań, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 927 i 1911), przekazane mu przez podmioty, o których mowa w pkt 1.”,

- b) w ust. 2 po wyrazach „nieodpłatnego przyjmowania odpadów” dodaje się wyrazy „, , z tym że w przypadku odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, umowa może być zawarta ze zbierającym odpady opakowaniowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 13”;

- c) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Zbierający odpady opakowaniowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 13, może posiadać umowę zawartą w formie pisemnej pod rygorem nieważności z posiadaczem odpadów posiadającym zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów wymienionych w ust. 1 pkt 13, dotyczącą co najmniej nieodpłatnego przyjmowania odpadów.”;

- 2) art. 177 otrzymuje brzmienie:

„Art. 177. Kto, nie mając zawartej umowy, o której mowa w art. 45 ust. 2 lub 2b, zbiera odpady podlega karze aresztu albo grzywny.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1852) w art. 9:

1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Opakowania, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy zmienianej w art. 1, w których produkty będące napojami zostały wprowadzone do obrotu przez wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzających bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje w okresie 3 miesięcy od dnia przystąpienia do systemu kaucyjnego, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2025 r., nieposiadające oznakowania wskazującego na objęcie opakowania systemem kaucyjnym oraz określającego wysokość kaucji, mogą być wykorzystywane do momentu ich zużycia, zwrotu lub wyczerpania zapasów.”;

2) w ust. 2 po wyrazach „w ust. 1” dodaje się wyrazy „oraz ust. 1a”;

3) w ust. 3 wyraz „2024” zastępuje się wyrazem „2025” oraz występujący dwukrotnie wyraz „2025” zastępuje się wyrazem „2026”.

Art. 5. 1. Podmiot reprezentujący, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskał zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego, o którym mowa w art. 40j ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zwane dalej „zezwoleńiem”, jest obowiązany, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, do złożenia wniosku o zmianę tego zezwolenia. Do wniosku o zmianę zezwolenia stosuje się art. 40j ust. 2–2b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Jeżeli w zezwoleniu termin uruchomienia systemu kaucyjnego jest dłuższy niż 24 miesiące od dnia wydania zezwolenia, minister właściwy do spraw klimatu zmienia ten termin na nie dłuższy niż 24 miesiące od dnia wydania tego zezwolenia.

3. Jeżeli podmiot reprezentujący nie złoży w terminie kompletnego wniosku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw klimatu cofa, w drodze decyzji, zezwolenie bez odszkodowania.

Art. 6. 1. Do postępowań w sprawach o wydanie zezwolenia wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Podmiot reprezentujący, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy złożył wniosek o wydanie zezwolenia, jest obowiązany do uzupełnienia tego wniosku w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

3. Obowiązek określony w art. 40j ust. 5a ustawy zmienianej w art. 1 nie dotyczy podmiotu reprezentującego, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uruchomił system kaucyjny.

Art. 7. 1. Podmiot reprezentujący, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskał zezwolenie, w którym termin uruchomienia systemu kaucyjnego został ustalony na dzień wcześniejszy niż dzień 1 października 2025 r., może, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wystąpić z wnioskiem o zmianę zezwolenia w zakresie ograniczonym do zmiany terminu uruchomienia systemu kaucyjnego na dzień 1 października 2025 r.

2. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw klimatu zmienia zezwolenie, w drodze decyzji, w terminie 7 dni.

3. W przypadku gdy podmiot reprezentujący złożył w terminie wniosek, o którym mowa w ust. 1, art. 40j ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do cofnięcia zezwolenia, jeżeli podmiot reprezentujący nie uruchomił systemu kaucyjnego w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 2.

4. W odniesieniu do postępowań w sprawie wydania zezwolenia wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w decyzji o udzieleniu zezwolenia wskazuje się termin uruchomienia systemu kaucyjnego nie wcześniejszy niż dzień 1 października 2025 r.

Art. 8. W 2025 r. dopuszcza się stosowanie wzoru oznakowania wskazującego na objęcie opakowania systemem kaucyjnym oraz określającego wysokość kaucji określonego w załączniku nr 4 do ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 9. W 2025 r. w przypadku opakowań:

1) o których mowa w poz. 1 i 2 załącznika nr 1a do ustawy zmienianej w art. 1, poziom selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w tym roku kalendarzowym stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu masy odpadów opakowaniowych powstałych z tych opakowań, selektywnie zebranych w ramach systemu kaucyjnego w tym roku oraz masy tych opakowań wprowadzonych do obrotu w okresie od dnia 1 października do dnia 31 grudnia tego roku;

2) o których mowa w poz. 3 załącznika nr 1a do ustawy zmienianej w art. 1, poziom selektywnego zbierania opakowań w danym roku kalendarzowym stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu wysokości kaucji zwróconej w danym

roku kalendarzowym oraz wysokości kaucji pobranej w okresie od dnia 1 października do dnia 31 grudnia tego roku w ramach systemu kaucyjnego.

Art. 10. Obowiązki, o których mowa w art. 40h ust. 4, art. 42 ust. 2 oraz art. 44 ust. 1, 2 i 4–7 ustawy zmienianej w art. 1, mają zastosowanie od dnia 1 października 2025 r.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 6, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*

Załączniki do ustawy z dnia 21 listopada 2024 r.
(Dz. U. poz. 1911)

Załącznik nr 1

**MINIMALNE POZIOMY SELEKTYWNEGO ZBIERANIA
OPAKOWAŃ I ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH**

Poz.	Rodzaje opakowań	Poziomy selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w % w roku				
		2025	2026	2027	2028	2029 i latach następnych
1	butelki jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do trzech litrów, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych, z wyłączeniem szklanych lub metalowych butelek na napoje, których zakrętki i wieczka są wykonane z tworzyw sztucznych	77	77	77	77	90
2	puszki metalowe o pojemności do jednego litra	77	77	77	77	90
3	butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do półtora litra	77	77	77	77	90

Załącznik nr 2

WZÓR OZNAKOWANIA WSKAZUJĄCEGO NA OBJĘCIE OPAKOWANIA SYSTEMEM KAUCYJNYM
ORAZ OKREŚLAJĄCEGO WYSOKOŚĆ KAUCJI

gdzie:

X,YY – oznacza kwotę kaucji, w której X oznacza złotówki, a YY grosze,

X – oznacza kwotę kaucji w pełnych złotych.

Objaśnienia:

Jeżeli dla danego rodzaju opakowania kwotę kaucji określono w niepełnych złotych stosuje się wzór zawierający oznaczenie „X,YY”.

Jeżeli dla danego rodzaju opakowania kwotę kaucji określono w pełnych złotych stosuje się wzór zawierający oznaczenie „X”.

Oznakowanie powinno:

- 1) być wyraźne, widoczne, czytelne i trwałe;
- 2) kontrastować z tłem;
- 3) znajdować się na etykiecie.